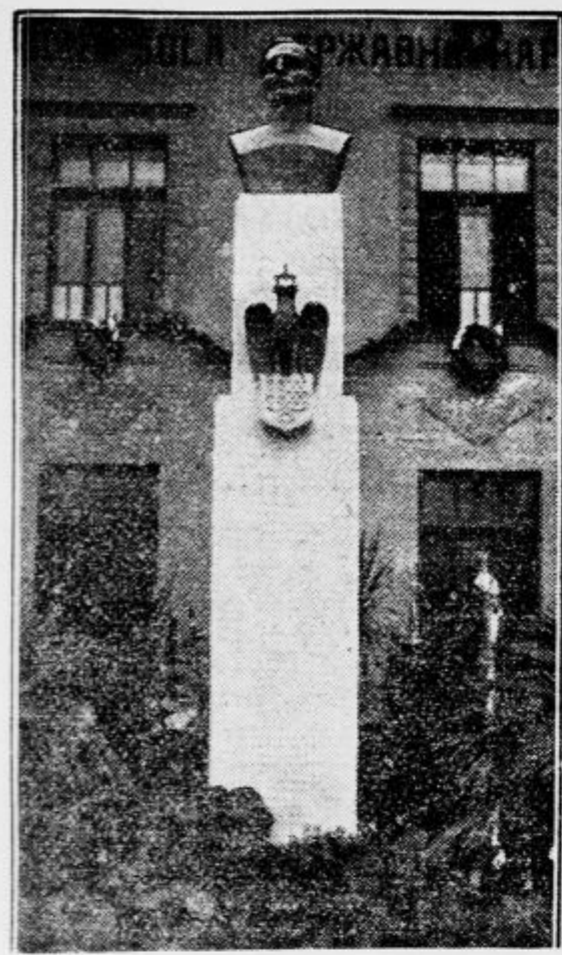

Kraljev spomenik na Jesenicah

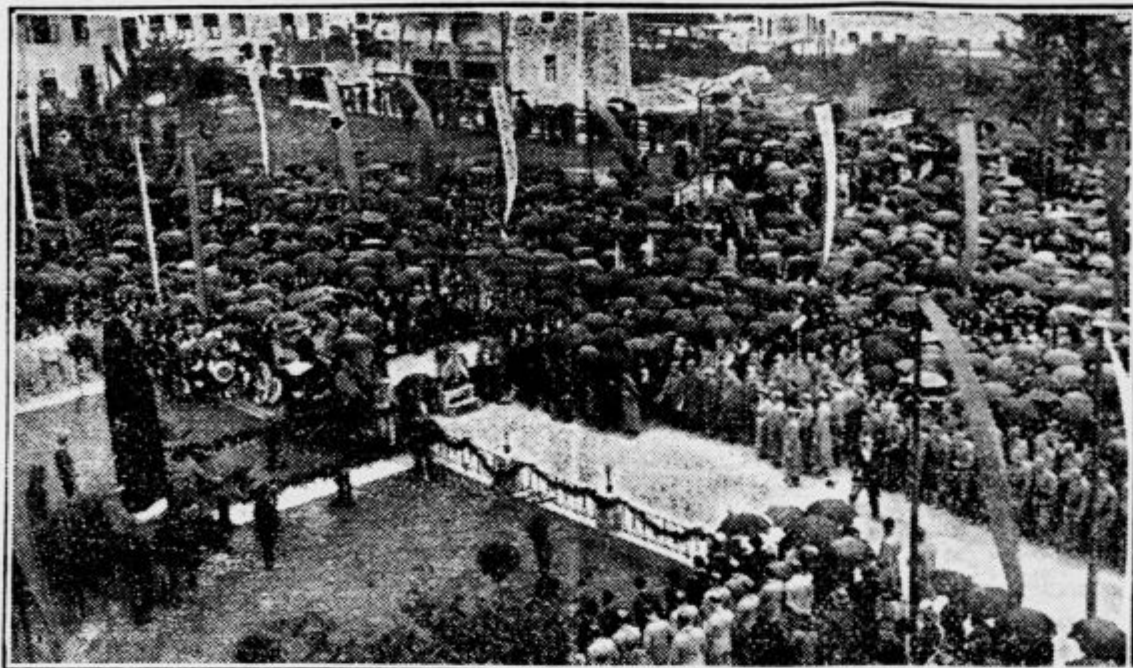

Spomenik kralja Ujedinitelja, delo odličnega slovenskega kiparja Petra Loboda

K poročilu v ponedeljskem »Jutru« o imponentni slavnosti odkritja spomenika kralju Aleksandru I. Ujedinitelju na Jesenicah, ki je bila v svoji celotni podobi manifestacija cele Gorenjske, priobčujemo danes nekaj podob za ilustracijo dogodka.

Prvičrat se je pri nas dogodilo, da je bil spomenik blagopokojnemu kralju postavljen z denarjem, ki so ga zbrali naši izseljenci — delavci v Franciji, ki jim v vsakdanjih težkih življenjskih skrbih ni zamrla ljubezen

do domovine. V dolgih letih življenja v tujini so naši delavci še bolj spoznali, kaj pomenja zanje domovina, kako iskrena je bila njihova ljubezen do pokojnega kralja ter so s postavitvijo spomenika na meji države hoteli ta svoja čustva izpričati pred vsem narodom. S tem svojim dejanjem so dali najlepši zgled, da je ljubezen do rodne grude našemu delavcu tako prirojena, da je ne izkoreninili niti težko dolgoletno delo in življenje v daljni tujini.

Pogled na del množice na prostoru pred narodno šolo med slovesnostjo odkritja

Janez Trdina v novem grobu

Življenjska pot večno nemirnega popotnika po dolenskih gričih, Janeza Trdine se je končala 14. julija 1905. v Novem mestu, kjer je zadnja leta stanoval v hiši v Strelški ulici. Pokopan je bil na mestnem pokopališču, zapadno od pokopališke kapele. Danes ga poneso na novo mestno pokopališče na Ločenski cesti. Mestno pokopališče, urejeno na nekdanjem kapucinskem vrtu, je že pred vojno postalo pretesno. Zato je bilo že takrat na Ločenski cesti urejeno novo. Pokopavati pa so pričeli na njem leta 1924. Občinski svet je sklenil, da se staro pokopališče s časom preuredi v park, posvečen pesniku Dragutinu Ketju. Pred letom so res pričeli z ekshumacijami. Trdinov grob bi bil moral po prvotni zamisli ostati nedotaknjen. Ker pa se je uveljavil načrt za ureditev parka, po katerem zadnje počivališče velikega dolenskega

pisatelja ne bi našlo primerne mesta, se je mestna občina odločila prenesti Trdinovo zemsko ostanke na novo pokopališče, kjer jim je občina uredila tudi časten prostor.

Tako bo v pozni jeseni Janez Trdina še enkrat šel na pot mimo dolenskih gričev in Krke, da počine blizu tam, kjer že trohne ostanke patra Ladka Hrovata in Naceta Hladnika.

Novomeščani Danes ob 15. bodo svečano prenešeni zemski ostanke barda naše Dolenske, Janeza Trdine s starega pokopališča na novo, kjer mu je občina poskrbela časten grob. Pogreb bo vodil kapucinski prost Karel Čerin. Pozivamo meščanstvo in šolsko mladino, da našemu Trdinu pri prenosu izkaže vse časti in se udeležijo svečane sprejeda.

Slovo v. s. svetnika dr. Reichmanna

Prevalje, 13. oktobra.

V nedeljo je zapustil Prevalje predstojnik sreskega sodišča, višji sodni svetnik g. dr. Blaž Reichmann in odšel na svoje novo službeno mesto v Kočevju.

Dr. Reichmann je koroški rojak iz Roža. Studiral je gimnazijo v Celovcu, pravo pa na Dunaju. Njegovo prvo službeno mesto

je bilo v Celovcu pri deželnem sodišču, kjer je moral kot zaveden Slovenec mnogo pretrpeti. Kot sleteti sodnik je bil tridesetkrat premeščen na razna koroška sodišča, tako v Borovlje, Dobro ve, Svine, St. Vid, Spittal, Beljak, Millstatt, na nekatera tudi po dvakrat v Borovlje celo šestkrat.

Po prevratu in med plebiscitom je bil v Borovljah. Nesrečni plebiscit ga je pregnal iz njegove ožje ljubljene domovine. Imenovan je bil za okrajnega sodnika v Ljubljani, preden pa je nastopil tam službo, je bil premeščen v Prevalje. Tu je služboval skoraj 16 let. Našel je svoj mir ter se povsem življal v tem okraju kot v svoji drugi domovini. Saj je ta okraj zadnji kos Koroške, ki je bil rešen za Jugoslavijo. Vzljudil ga je in bil tukajšnjemu življu odkrit svetovalec in dober zaščitnik. Kot sin kmečkih staršev in rojak je dobro razumel težnje koroškega kmeta. Za oddih od napornega službenega dela se je pečal s sadjarstvom in čebelarstvom, v čemur je bil vzoren zgled vsej okolici.

Udeleževal se je pa uspešno tudi v nacionalnih društvih. Bil je tri leta starosta Sokola, predsednik podružnice Ciril-Metodove družbe in kluba koroških Slovencev za Meziško dolino. Njegova soproga Betka mu je v tem delu požrtvovalno stala ob strani. Kot predsednica Kola jugoslovenskih sester si je pridobila nepozabne zasluge v socialnem pogledu. Krekpo je podprla akcijo za postavitve mladinskega doma kralja Aleksandra v St. Danijelu in dala pobudo za nakup ubožne hiše na Prevaljah.

Kako težka izguba je njegova premostitev, priča odhodnica, ki so jo priredila tukajšnja nacionalna društva 5. t. m. Lepo smo se poslovili od njega in njegove gospe soproge, se zahvalili za njuno uspešno in nesebično delo in jima želeli skorajšen povratek.

Družina malega junačka iz Drage

Prinašamo sliko nesrečne Bartolove družine iz Drage, ki je pri požaru prejšnji petek ponotni tako tragični okoliščini prišla dobesedno ob vse svoje imetje. Dasi je

najnovejša, je slika stara že kakšna tri leta in zato manjkata na nji še oba najmlajša Ljubljana brata, ki sta prišla na svet ta čas. Fotografirali se je dala družina, malo preden je šel junacek Ljubi, ki stoji na levi zraven svoje mame, k birmi. Po sliki lahko spoznamo, da je rasel v lepega zastavnega kmečkega fanta, a visor-

Proti zobnemu kamnu

Solvolith

zobno pasto ki vsebuje naravno

KARLOVARSKO RAZTEPALNO SOL

ko čelo priča o plemenitosti in talentih, ki jih je na tako zgovoren način pokazal ob katastrofi očetnjega doma in ki bi jih brez dvoma lahko v visoki meri razvil. Kakor nam poročajo iz bolnišnice, smemo gojiti vse upanje, da si bo še opomogel na noge. Izprva se je zdel njegov primer povsem brezupen, zakaj tolikšna množina tako hudih opeklin, kakor jih je dobil Ljubi, po navadi lahko prinese samo še smrt. A kakor je bil fant iz Drage v junastvu, ki ga je napravil v noči požara, izreden pojav, tako je fenomenalen tudi v svoji izredni življenjski sili in volji, s katero je premagal poškodbe. Vso javnost vnovič

opozarjamo na junačka in na njegovo bedno družino in prošino zanje pomoči. Pozivamo vse, ki morejo in so človeškega srca, da slede zgledu, ki so ga pokazali prvi darovalci. Iz dneva v dan prihajajo darovi in denarji in blagu tudi upravi bolnišnice.

Pri blagajni »Jutra« so deponirana naslednja darila: tovarnar g. I. Bonač iz Ljubljane 500 Din, neimenovan dobrotnik 50 Din, neimenovan 30 Din, odvnetnik g. dr. Ervin Mejak iz Gornjege grada 50 Din, ga. Katarina Kermotarjeva, notarjeva vdova z Vrhnike 50 Din, Katrica in Marica pa zavoj obleke.

Kulturno slavlje rojakov v Clevelandu V Jugoslovenskem kulturnem vrtu bo 26. novembra odkritje Cankarjevega in Gregorčičevega spomenika

Cleveland, oktobra.

Že leta 1920 je mestna uprava v Clevelandu sklenila izraziti posebno priznanje številnim narodnostim, ki prebivajo v Clevelandu in ki so pomagale, da je Cleveland postal eno izmed največjih mest v Zedinjenih državah. Dolgo se je razpravljalo o načinu tega priznanja in leta 1925. je mestni načelnik Hopkins predložil, naj bi se zastopnikom raznih narodnosti dodelila zemljišča v najlepšem mestnem parku. Predstavniki vseh narodnosti v Clevelandu so to ponudbo sprejeli z velikim navdušenjem in vsaka narodnost je organizirala svoj kulturni vrt. Danes je v organizaciji kulturnih vrtov v Clevelandu zastopanih 27 narodnostnih skupin. Mesto je podarilo vsaki narodnosti zemljišče pod pogojem, da bodo predstavniki narodnosti na svoje stroške uredili svoj kulturni vrt in postavili vanj tudi spomenike svojih slavni mož.

Irci so si prvi uredili svoj vrt, potem pa so sledili Nemci, Angleži, Poljaki in drugi, zaostali pa tudi niso naši rojaki. Za jugoslovenski kulturni vrt je prispeva-

la vlada Zedinjenih držav okrog 55.000 dolarjev in letos 6. julija so mestni delavci pričeli z graditvijo vrta. Naši rojaki pa morajo prispevati vsega skupaj 6.000 dolarjev in sta od te vsote zbrani že dve tretjini. Vrt bo do sredi novembra gotov in 26. novembra se bo vršilo v njem slovesno odkritje spomenika Ivana Cankarja. Ta spomenik je poklonila ljubljanska občina. Primeren podstavek za bronasto soho je vodstvo jugoslovenskega kulturnega vrta že preskrbelo, kmalu pa bo gotov tudi spomenik Simona Gregorčiča, izklesan iz belega granita, ki bo odkrit tudi 26. novembra. Požrtvovalno vodstvo jugoslovenskega kulturnega vrta bo izdalo tudi spominsko knjigo o Cankarju in Gregorčiču.

Jugoslovenski kulturni vrt bo trajen spomenik našega naroda v Clevelandu, morda pa tudi v vsej Ameriki. Ko bodo razni narodni domovi prenehali biti narodni in bodo postali privatna lastnina, bo ta vrt še vedno pričal o našem narodu, o njegovi zavednosti in kulturi.

Elitni kino Matica predvaja danes biser francoske filmske industrije PREMIERA!

Tovariši v življenju in smrti **L'EQUIPAGE**

Globoka in obenem napeta vsebina tega filma bo očarala gledalca! Film, ki je žel trijumf po vsem svetu!

Herojstva, ljubezen in tovarštvo male letalske eskadrile v svetovni vojni!

S kongresa ICW v Dubrovniku

Gospa Kralgherjeva, predsednica Zveze gospodinj v Ljubljani, poslušala debato o predlogu, ki ga je stavila v imenu Jugoslovenske ženske zveze, da se osnuje v Mednarodni ženski zvezi komisija za gospodinjstvo-gospodarska vprašanja. Poleg nje sedi lady Cadbury, angleška filantropka in borbena zagovornica miru z nekaterimi članicami angleške delegacije

Visoko priznanje Trboveljskim slavčkom

Ljubljana, 13. oktobra.

Prav danes je poteklo sedem dni, odkar so Trboveljski slavčki pod vodstvom dirigenta Avgusta Suligoja nastopili v Beogradu in želi tako velik, prodoren uspeh, da pomeni ta njihov nastop važno zarez v razvoju njihovega umetniškega dela. Med občinstvom, ki je do kraja napolnilo Kolarčev dvorano, je bila množica najodličnejših gostov, tako rodina ministrskega predsednika dr. Stojadinovića s šefom njegovega kabineta, več aktivnih ministrstev in predstavnikov skoraj vseh poslaništev v Beogradu. Najvišjega počaščenja pa je bil deležen zbor malih trboveljskih pevcev, ko je po koncertu obiskal njihovega dirigenta šef kabineta kraljevskega namestnika dr. Radenka Stankovića, ki je slavčkom sporočil svoje iskreno zadovoljstvo nad njihovim napredkom in uspehom s poudarkom, da z velikim zanimanjem stalno spremlja vse delovanje zbora. V znak svojega priznanja je kraljevi namestnik dr. Stanković slavčkom poklonil prispevek 3000 Din. Svoje čestitke je malim gostom iz Trbovelj sporočila tudi rodina predsednika vlade, minister notranjih zadev dr. Korošec pa jim je poklonil 1000 Din.

Vsi beograjski dnevniki so v svojih strokovnih recenzijah polni hvale nad umetniškim uspehom slavčkov. Na koncertu v prestolici so v pretežni večini izvajali sodoben slovenski program od preproste narodne obdelave do komplicirane atonalne skladbe. Ugledni skladatelj in glasbeni kritik dr. Miloje Milojević je v »Politiki« zapisal med drugim: Primerki te zborovske literature so presenetili mednarodno kritiko in občinstvo že na kongresu za glasbeno vzgojo v Pragi, a še bolj smo bili presene-

čeni nad načinom interpretacije in specifičnostjo glasu našega proslavljenega otroškega zbora. Človek čuti, da slavčki nimajo le tradicije nekaj let za sabo, temveč imajo tudi sigurno podlago, da je v tem zboru danes namreč že nekaj veterancev, stebrov, ki s trajnim delom v njem tvorijo krepko glasovno osnovo, iz katere rase in na kateri se giblje umetnost Trboveljskih slavčkov, stalno obnavljana in krepljena po novih glasbenih, ki dajejo tako videv dokaz glasbeni nadarjenosti Slovencev... Dirigent Suligoj nam je dal s svojim zborom vzgled. Njegova vztrajnost je rodila sadove, ki so deležni že tudi svetovnega priznanja. Kaj ni nikogar, zlasti še v Beogradu, ki bi nam ne gledal sledil? Pogojev je tu dovolj za enak uspeh, če bi bilo le enake vdanosti in vztrajnosti v delu. Spominjam se sijajnih uspehov otroškega zbora učencev gimnazije kralja Aleksandra I. in enakih rezultatov iz drugih šol. Le kako je mogoče da se nihče ne domisli, da bi s sistematičnim delom mimo običajnih šolskih svečanosti začel služiti naši umetnosti in našemu prestizu s še kakšnim tako dobrim zborom, kakor ga tvorijo Trboveljski slavčki? Imamo glasbenih vzgojiteljev, katerih dolžnost je, da mislijo na to, in ki bodo odgovorni za primer, da vzgled dirigenta Suligoja ostane brez slednika.

Na koncertu je kot solistka z lepim uspehom nastopila tudi Režika Koritnikova, ki jo je pri klavirju spremljal dirigent ljubljanske opere dr. Danilo Švara.

Točno plačaj »Jutra« naročnino Varuj svojem zavarovalnino

KARL MAY prvič v zvočnem filmu! — Vsa čarobna romantika iz Jutrove dežele, vsi junaki Mayevih povesti oživljeni!

Zanimivo in napeto za staro in mlado

KINO UNION

SKOZI PUŠČAVO

Žig delomrzneža in postopača

Ljubljana, 12. oktobra.

V soboto je usoda naklonila policiji precej nenavadno, a vendar bolj tragično kakor komično aretacijo. Stražnik, ki vse ure stoji na portalu palače policijske uprave je okrog 16.45 naletel na Bleiweisovi cesti na mladega moža, ki je truden od vina in vsega legel na trotoar in kljub dežju, snegu in nizki temperaturi mirno zadrževal. Pobrli so ga in ga odvedli v hišo in po razvidnici, ki jo je nosil v žepu, in po skromnih informacijah, ki jih je lahko o sebi dal, so v njem spoznali 30-letnega brezposelnega delavca I. M. iz Oselice pri Kranju. Z možem imajo na kriminalnem oddelku že nekaj ne povsem poravnanih računov, pa je v resni-

Misteriozno! Premiera napetega filma, ki vam bo zaustavil kri v žilah

CHARLIE CHANOVA

TAJNOST

Kitajski detektiv v borbi z duhovi mrtvecev!

Ura, ki ubija! Mrtvec na spiritalistični seansi! Mrtva žena izda morilca. Zločinec v rokavnicah.

SAMO KINO SLOGA SAMO

2 DNI!

ci nekaj zanimivega psihološkega gradiva k dejstvu, da so mu dale neke podzavestne sile zadremati prav pred hišo policije.

A iz kartoteke velikih in malih zločincev, v katero je zapisan vsakdo, ki kdaj ne prostovoljno prestopi prag velike hiše na Bleiweisovi cesti, razberemo zgodbo, ki je več ko značilna za današnji čas. Sveženj nesrečnega brezposelnika iz Oselice je že precej debel, a začnjenja se s tem, kako je bil o priliki racij proti koncu februarja lanskega leta aretiran v neki dalmatinski vinarni v Šiški. Takrat je bil še zaposlen, le da je bil svoje papirje pozabil doma, in njegov delodajalec je moral intervenirati zanj, da so ga izpustili iz za zapahov. V maju je nato izgubil delo, pa se je iz obupa nekje v Zg. Šiški napil. A ko sta mu vino in žganje stopilo v glavo, je pričel brezumno metati kozarce, steklenice in krožnike po tleh. Mesec kasneje ga je spet racija zatekla, ko je v neki šupi v Dravljah spal z drugimi brezdomci. A ker se je takrat še lahko izkazal, da je zmerom delal, kadar koli je do dela prišel, so ga spet izpustili. Prvičrat je imel opravka s sodiščem, ko ga je policijski stražnik zasačil v Selenburgovi ulici, da berah. Takrat se je moral zagovarjati zaradi »vlačugarstva«. Takrat mu je v kartoteko prišla oznaka: »znan delomrznež in postopač«.

Polagoma se je toliko greha nabralo v njem, da se je nazadnje napil in sam legel pred vrata policije. A ko so ga odpeljali v

celico, ga je v samotni prejel tolikšen bes, da je strgal vso obleko iz sebe. Skoraj gola so ga prepeljali v sodne zapore, da uredi še nekaj drobnih računov.

Zimskim suknjam pozor!

Ljubljana, 13. oktobra.

Racija, ki jo je policija priredila včeraj na bosanske in dalmatinske krošnjarje, je imela med drugim tudi važen preventiven namen. Ko nastopi prvi zimski mrz, ima policija takoj stalnega opravka s posebne vrste sezonsko tatvino, namreč s krajo zimskih plaščev po lokalnih in čakanicah.

V vseh dosedanjih zimah so kriminalnemu oddelku deževalo ovadbe o suknjah, ki so z obešalniki zgornje brez sledu, a tudi vsako še tako intenzivno proizvodnje za njimi je po navadi ostalo zaman. Pri teh tatvinah so bili namreč zmerom na delu eni in isti ljudje, ki so bili v najboljših zvezah z bosanskimi prekupčevalci s stari blagom. Ti so nakradene plašče prevzemali za majhen denar in jih z največjo brzino odpravljali iz Ljubljane svojim razpečevalcem v drinski in vrbski banovini, še preden bi se bili agentje kriminalnega oddelka utegnili pozanimati zanje. Te kupčije so se tako razpasle, da niso bile v kriminalno škodo le ljudem po naših krajih, temveč so se resno začeli pritoževati čeznje tudi pridobitni krogi po bosanskih mestih.

Preiskava, ki jo je kriminalni oddelk uvedel po raciji, je spravila na dan, da se med dalmatinskimi krošnjarji, ki skušajo okleviti od svojega posla v našem mestu in okolici, nahajajo tudi nekateri, ki jim je komaj po 16 let in že imajo dokumente na svoje ime, čeprav je po zakonu predpisana najnižja starostna doba za izdajo krošnjarskega dovoljenja 25 let. Še več je med njimi takšnih, ki imajo namesto koncesije v žepu samo zecasto potrdilo kakšne občine, pri kateri so baje oddali svojo že poteklo koncesijsko knjižnico s prošnjo, da jo dostavi njihovem sreskemu načelniku zaradi podaljšanja. Ta potrdila pa so po večini navadno falsifikati, s katerimi je dalmatinske krošnjarje zalagala neka precej primitivno organizirana pisarna. Dasi je policija ugotovila tudi nekaj primerov nelegalnega trgovanja s tihotapljenim blagom in je 7 krošnjarjev pridržala v zaporu, pa je v splošnem vendarle treba reči, da zlasti našim Dalmatincem ni mogoče očitati kriminala. Nekaj jih je med njimi, ki so prišli policiji v roke brez sleherne pare v žepu, a nekateri so bili brez slednjega dokumenta. Kakor vsa trgovina in obrt, tako so tudi drobni posli dalmatinskih krošnjarjev prišli v dobi krize precej na kant in gola revščina je zavladala med njimi.

nizacij. Na pokopališču ob odprtem grobu so »Savane« zapeli žalostinke. V imenu učitelstva in šolske mladine se je poslovil od njega njegov naslednik, šolski upravitelj g. Leon Pibrovce, v imenu Sokolstva pa starešina Sokola Jesenice br. dr. Ohsamel. Sokolski in gasilski prapori so se sklonili, nakar je mati zemlja sprejela dobrega sopraga, očeta in sokolskega brata v svoj hladni objem.

a. Tablice za tombolo v Kranju dobite po predprodajni ceni Din 4 v trgovini g. Franca Zebreta.

Iz Škofje Loke

8. Tablice za tombolo v Kranju dobite po predprodajni ceni Din 4 v trgovini g. Franca Zebreta.

Iz Tržiča

8. Tablice za tombolo v Kranju dobite po predprodajni ceni Din 4 v trgovini g. Franca Zebreta.

Iz Kamnika

ka. Tablice za tombolo v Kranju dobite po predprodajni ceni Din 4 v trgovini g. Franca Fajdige.

Poslane

Gosp. poslancu Rudolfu Pevcu!
Za vsa dejanja, ki jih napravim, odgovarjam, tudi za onega preteklo nedeljo sredi Mozirja v pogovoru z Vami. Ne krije me nikakoli imuniteta kot Vas, za katero se skrivate.
Povem Vam le to, da imam še danes gorke roke.

Vedno na razpolago!
Smihel nad Mozirjem, 12. X. 1936.
Venčec Znidaršič.

Iz življenja na deželi

ST. VID NAD LJUBLJANO. Tablice za tombolo v Kranju dobite po predprodajni ceni Din 4 pri tržki S. J. Rozman.

DVOR. V nedeljo nas je zapustil priljubljen šolski upravitelj g. Ciril Dequal, ki je premeščen v Mozirje pri Kočevju. V dobi 17 let njegovega učiteljskega službovanja na Dvoru se je ustanovila sadjarska in vinarska podružnica, katero pa je bilo treba zaradi nebržnosti članov likvidirati, dalje knjižnica, ki uspešno deluje in ima že 254 vezanih knjig, ter gasilski četa, katere soustanovitelj in predsednik je bil premeščen šolski upravitelj od njene ustanovitve do svoje preselitve. Pod njegovim aglinim in spretnim vodstvom si je četa v dobi enega leta postavila lep gasilski dom in nabavila motorno brizgalno, ne da bi se bila pri tem kaj zadolžila. Kaj je vse storil v nacionalnem pogledu, pa bomo še posebno občutili, ko ga ne bo več med nami. Težka je bila ločitev, ohranjen pa bo s hvalečnostjo v spominu. Za njegovo vzorno in uspešno delo se mu bomo oddolžili na ta način, da bomo požitnovalno delovali v njegovem domu in da nas bo, če se še kdaj povrne med nas, našel tako zveste in vnete, kakor nas je moral zapustiti.

RADOVLJICA. Tablice za tombolo v Kranju dobite po predprodajni ceni Din 4 v trgovini g. Franca Grlica.

KRANJSKA GORA. Tablice za tombolo v Kranju dobite po predprodajni ceni Din 4 pri g. Teodoru Pristavcu.

BLJED. Tablice za tombolo v Kranju dobite po predprodajni ceni Din 4 v trgovini g. Ivana Rusa.

Naše gledališče

D R A M A

Sreda 14.: Florentinski slamič. Red Sreda.

Četrtek 15.: Konjeniška patrola. Premierski abonma.

Petek 16.: ob 15. Prva legija. Dijaška predstava. Cene od 5 do 14 Din.

Sobota 17.: Konjeniška patrola. Red A.

O P E R A

Sreda 14.: Zaprtje. (Gostovanje v Celju: Madama Butterfly).

Četrtek 15.: Pod to goro zeleno... Opereta Red Četrtek.

Petek 16.: Zaprtje (Generalka).

Sobota 17.: Ples v maskah. Premierski abonma.

Mariborsko gledališče:

Sreda, 14.: Zaprtje.

Četrtek, 15.: Prva legija. C.

Petek, 16.: Zaprtje.

Sobota, 17.: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. A.

R a d i o

Sreda, 14. oktobra

Ljubljana 12.: Kmečka pesem, kmečki ples (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13.: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Plošče po željah. — 14.: Vreme, borza. — 18.: Mladinska ura: Poljanarjev Lojzek išče srečo (zvočni prizor), izvajajo člani rad. igralске družine. — 18.40: Pravno predavanje: Dedno pravo (g. Valentin Bidovec). — 19.: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Mesečni kulturni pregled. — 19.50: Šahovski količek (prof. Anton Bajec). — 20.: Koncert skandinavске glasbe. Dirigira kot gost Jens Schroeder iz Kopenhagne. — 21.30: Narodne pesmi poje kvartet »Frank« na vasic. — 22.: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Moderna plesna glasba na ploščah.

Beograd 17.20: Narodna glasba. — 18.: Čelo in klavir. — 19.50: Orkester. — 20.25: Plošče. — 20.30: Humor. — 21.30: Plesna glasba. — 22.20: Beethovnovе komorne skladbe. — Zagreb 17.15: Orkester. — 20.25: Plošče. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 22.20: Plesna muzika. — Praga 19.20: Koncert vojaške godbe. — 20.05: Orkestralni koncert. — Varšava 19.20: Plošče. — 21.: Komorni koncert. — 21.30: Orkestralni in zborovski koncert. — 22.30: Lahka glasba in ples. — Dunaj 12.: Orkester. — 16.05: Lahka glasba na ploščah. — 17.05: Koncertna ura. — 19.10: Pešter program. — 19.25: Saint-Saensova opera »Samson in Dalila«. — 22.20: Stari in novi šlagerji. — 23.45: Koncert stare dunajske glasbe. — Berlin 19.: Operna glasba. — 20.45: Klavirski koncert. — 21.: Koncert vojaške godbe. — 22.30: Nočni koncert in ples. — München 19.: Koncert Lisztovе glasbe. — 20.45: Plesni orkester. — 21.40: Klavirске skladbe. — 22.35: Melodije za lahko noč. — Stuttgart 18.: Orkester in solisti. — 20.45: Glasbene delikatese. — 21.10: Zvočni igra. — 22.30: Simfonični koncert. — 24.: Koncert Schubertovе glasbe.

Togal
TABLETE

ugodno učinkujejo zoper:

revmatizem, hrip, bolezn, od prehlajenja, protin živčne bolezni, utor (Hexenschuss), išias in glavobol.

Togal-tablete ne ublažujejo samo bolečin, temveč pomagajo tudi izločevati sečno kislino. Zaradi tega so bili doseženi odlični rezultati tudi v zastarelih primerih. Ker več kot 6000 zdravnikov, med njimi mnogo profesorjev, predpisuje Togal-tablete, zato tudi Vi lahko z zaupanjem kupujete to zdravilo. Togal Vam bo pomagal kakor je tisočim drugim. Neškodljive so Togal-tablete za želodec, srce in ostale organe, ako se jemljejo v predpisanih količinah. Vprašajte svojega zdravnika. — Dobivajo se v lekarnah.

Odobreno S. br. 2082, 6/II, 1933.

Sokol

Sokolsko društvo Jesenice priredi drevi ob 20. v svojem domu predavanje »Ob slovenski obali« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. dr. Čermelj.

Gospodarstvo

Podlaga Narodne banke preko 2 milijardi

Poslednji izkaz Narodne banke od 8. t. m. beleži v primeri z izkazom od 30. septembra povečanje zlate podlage za 24.4 na 1577.2 milijona Din. Povečalo se je zlato v tresorjih Narodne banke za 8.5 na 148.3 milijona Din, zlato v inozemstvu pa 16.0 na 91.9 milijona Din. Očitno je Narodna banka pretvorila del svojih deviznih rezerv v zlato, kar se da sklepati tudi iz okolnosti, da so se devize izven podlage zmanjšale za 10.3 na 563.1 milijona Din. Kakor je znano, se v izkazih Narodne banke računa zlato po stari zlati pariteti in le v dodatku je v zvezi z računom odstotnega kritja označena tudi vrednost podlage skupaj z oficioleto premijo 28.5%. V najnovejšem izkazu je vrednost zlate podlage (s premijo) prvič prekoračila vsoto dveh milijard in je izkazana v višini 2026.7 milijona Din. V primerjavi s stanjem dne 22. januarja preteklega leta, ko smo dobili razširjeno bilanco Narodne banke, je sedaj podlaga Narodne banke za 373.5 milijona Din večja, kar predstavlja povečanje za 23%. Zaloge kovane denarja v niku in srebru se je v prvi četrtini oktobra povečala za 2.8 na 328.7 milijona Din, tako da je bilo 8. t. m. v obtoku za 871 milijonov kovancev, to je za 37 milijonov manj nego lani in za 155 milijonov manj nego pred dvema letoma. Menična posojila so se v prvi četrtini oktobra povečala za 21.4 na 1441.1 milijona Din (lani ob tem času so znašala 1546.7), lombardna posojila pa so narasla za 6.2 na 257.0 milijona Din (lani 265.7).

Obtok bankovcev se je v prvi četrtini oktobra povečal za 9.1 na 5259.4 milijona Din in je torej za 440 milijonov večji nego je bil lani in za 965 milijonov večji nego pred dvema letoma. Obveznosti na pokaz pa so narasle za 26.7 na 1526.5 milijona Din in so znašale naložbe države 15.0 milijona Din (plus 1.7), naložbe na žirovni račun 760.4 milijona Din (plus 21.6) in obveznosti na pokaz po raznih računih 751.0 milijona Din (plus 3.5).

Kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz v zlatu je znašalo 8. t. m. 29.86% (prejšnji teden 29.56%).

Obseg devalvacije v posameznih državah

»Kölnische Zeitung« objavlja zanimivo statistiko o obsegu devalvacije v posameznih državah ter ugotavlja, da je od 34 deviz, ki notirajo na berlinski borzi, ostalo le še pet deviz, ki notirajo po stari pariteti. K temu pa je treba pripomniti, da je tudi pri teh petih devizah stabilnost le še na papirju. To zlasti velja za nemško marko, ki le še formalno drži pariteto, za bolgarski lev, za rumunski lej in za madžarski pengő. Edino poljski zlot se več ali manj drži na pariteti. List objavlja na podlagi zadnjih deviznih tečajev naslednji vrstni red devalvacij valut (odstotek označuje obseg devalvacije nasproti prejšnji zlati pariteti):

Turčija 89.2%, Brazilija 70.9%, Urugvaj 68.8%, Španija 66.7%, Japonska 65.9%, Argentina 61.0%, Grčija 56.7%, Danska 51.5%, Island 51.3%, Finska 49.1%, Norveška 45.5%, Švedska 44.1%, Gdansk 42.4%, Kanada 41.4%, Italija 40.7%, USA 40.7%, Egipt 40.4%, Anglija 40.3%, Portugalska 40.3%, Letonika 40.2%, Estonika 39.5%, Češkoslovaška 30.0%, Francija 29.2%, Švica 29.1%, Belgija 28.2%, Perzija 25.7%, Jugoslavija 23.4%, Nizozemska 21.6%, Avstrija 17.0%.

Gornji vrstni red nam kaže, da spada naša država med one, ki so valuto doslej še najmanj devalvirale, kajti razen Avstrije je devalvacija v vseh drugih državah dosegla večji obseg. Seveda je pri tem upoštevana za našo državo devalvacija na podlagi oficioleto tečajev. Tudi v državah, ki le še efektivno drž zlatu pariteto (Madžarska, Rumunija, Bolgarija) je dejanski obseg devalvacije znatnejši, saj je n. p. Madžarska uvedla pred meseci premijski pribitek na devize, ki ustreza 35% devalvaciji. H gornjemu vrstnemu redu je treba še pripomniti, da vsebuje pet držav,

Moj odgovor

Prejeli smo: Na podne napade v kranjskem listu odgovarjam samo tole: List bo dal odgovor in obračun pred sodiščem. V poštenem listu tudi ni prostora za odgovore na take napade, revolverskega žurnalca pa nimam na razpolago. Čestitam samo vsem, ki krasijo listo g. Majeršiča in ki jo bodo volili, da s takim poštenim samostojanjem prenašajo nizkotne izpade svojih voditeljev.

Ivan Lončar

V Tržiču, dne 12. oktobra 1936.

Pred volitvami v Ljutomeru

Iz Ljutomera nam pišejo: Gospodarska lista za volitve v naši občini je gotova in že potrjena od sodišča. Na njej so najodličnejši predstavniki našega mesta, zastopniki vseh slojev prebivalstva. Nosilec liste je dosedanjí poštenovalni in splošno priljubljeni župan g. Kuharič, ki ga že po dosedanjem delu poznamo, da je mož na svojem mestu. V njegovih rokah in v rokah drugih kandidatov na njegovi listi bo gospodarstvo naše občine najbolje zavarovano.

Kakor pa se povsod najdejo nezadovoljnosti, je bilo tudi pri nas nekaj ljudi, ki bi sami bili radi župani ali vsaj na prvih mestih v občinskem odboru. Tako so sedaj v sedanjem nagajivem vremenu sestavljali in sestavili svojo listo, pri čemer so morali večkrat menjati njenega nosilca, ker se za nobenega niso mogli zediniti. Končno bo menda ostalo pri gospodu, ki pri svojih somišljenikih ni ravno posebno priljubljen, a ga težko odrinejo stran. Zadrno besedo pa bodi imeli volilci, ki bodo povedali, da hočejo tudi v bodoče imeti dosedanjega župana.

TRGOVEC z OBUTJO:

Moje blago pride resnično mnogo bolj do izraza, če je trgovina dobro razsvetljena. Toda stroški za tok se mi ne smejo povečati. Pa saj ti stroški tudi niso večji, ker uporabljam

Tungsram

MITKA V DVOJNI VIJAČNICI
več svetlobe — za isti denar

Berze

13. oktober

Na ljubljanski borzi je bil danes oficioleto tečaj devize New York zvišan, nižji pa je oficioleto tečaj Londona. V privatnem kliringu so se avstrijski šilingi nekoliko podražili in so bili zaključeni po 8.60. Angleški funti pa so ponovno popuščali in je bila ponudba po 248. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v angleških funtih po 247.150, avstrijski šilingi 8.60 in v grških bonih po 30.37. Nemški klirinski čeki so zopet precej popustili in stanejo v Ljubljani 14.05, v Beogradu 13.9103, v Zagrebu pa celo 13.7950.

Na zagrebškem etekionu tržišču je vojna škoda po večerajšnji znatni okrepitvi zopet popustila in je bil promet po 368 in 373 (v Beogradu po 368 — 372). Zaključki so bili še v 4% agarnih obveznicah po 49 in v 7% Blairovem posojilu po 76.50 in 78 ter 8% Blairovem posojilu po 85. Delnice PAB so bile zaključene po 205 (v Beogradu 198 — 201), delnice Trboveljske pa so popustile in je bil zabeležen promet po 182.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2305.16—2319.75, Berlin 1735.53—1749.41, Bruselj 727.95—733.01, Curih 996.45—1003.52, London 217.42—219.47, New York 4296.01—4332.32, Pariz 201.97—203.41, Praga 152.68—153.78, Trst 226.94—230.02.

Curih. Beograd 10. Pariz 20.2750. London 21.31, New York 434.375, Bruselj 73.10, Milan 22.85, Amsterdam 231.35, Berlin 174.25, Dunaj 73, Stockholm 109.7850, Oslo 107.057, København 95.1250, Praga 15.3250, Varšava 81.50, Budimpešta 85.75.

Efeti

Zagreb. Državne vrednote. Vojna škoda 368 — 371, za dec. 368 — 371, 4% agrarne 48.50 — 50, 6% begluške 70 bl, 7% invest. 84 den., 7% stabiliz. 81.50 — 83.50, 7% Blair 76.50 — 77, 8% Blair 85 — 87; delnice: Narodna banka 6800, PAB 200 — 204, Trboveljska 182 — 185, Gutman 60 den., Sečerača Ostjek 135 den.

Beograd. Vojna škoda 368 — 369 (368 — 372), 4% agrarne 49 — 49.50, 6% begluške 68.75 — 69, 7% Drž. hip. banka 91 den., 7% Blair 75.50 — 76.50 (76.50), 8% Blair 86 bl., Narodna banka 6900 — 7100, PAB 198 — 199, (198 — 201).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 13. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za dec. 116.50, za maj 115.25, za julij 110.25; koruza: za dec. 96.

+ Novosadska blagovna borza (13. t. m.) Tendence čvrsta. Pšenica (vse 78 kg): baška, sremska in slavonska 160 — 162.50; ba-

natska 158 — 162.50; baška ladja Tisa, Begej 172.50 — 175; sremska ladja Sava 169 — 171, Ječmen: baški, sremski, 64 kg 102 — 105. Oves: baški, sremski in slavonski 90 — 92. Rž: baška 110 — 112. Koruza: baška in sremska 103 — 105, banatska 101 — 105. Moka: baška, sremska, slav, banatska »04« in »06« 245 — 260, »2« 225 — 240, »5« 205 — 220, »6« 185 — 200, »7« 150 — 160, »8« 105 — 110. Otrobi: baški, sremski 78 — 82.50. Fižol: baški in sremski brez vreče 160.50 — 162, baški beli s vrečami 170 — 172.50.

+ Budimpeštanska terminska borza (13. t. m.) Tendence slaba; koruza: za maj 12.28 — 12.29.

BOMBA2

+ Liverpool, 12. oktobra. Tendence mirna. Zaključni tečaji: za okt. 6.58 (6.60), za dec. 6.59 (6.62).

ZIVINA

+ Mariborski živinski sejem. Na večerajšnji sejem za živino je bilo prignanih 8 konj, 14 bikov, 130 volov, 334 krav, 14 telet, skupno torej 609 glav živine. Cene so bile za kg žive teže: debeli voli 3.90 do 4.30 Din, poldebili 3.50 — 3.90, plemenski 3.60 do 3.90, biki za klanje 3.10 do 3.50, debele kravne 2.90 do 3.20, plemenske kravne 3 do 3.50, kravne klobasnice 1.75 do 2, moznice kravne 2 do 2.75, breje kravne 3.75 do 3.65, mlada živina 3.30 do 3.90, teleta 5 do 6 Din. Prodanih je bilo 337 komadov.

Gillette

Vse nove po firmi GILLETTE prevzete tehnične izpopolnitve so utelešene v novi MODRI GILLETTE električno kaljeni britvici

HMEJLJ

+ Hmelj. Iz zatca poročajo, da so se cene za hmelj ponovno nekoliko dvignile in se pri zelo čvrsti tendenci gibljejo med 800 do 1200 Kč za 50 kg. Tudi iz Nürnbergga prihajajo vesti, po katerih je do slej prodanih v Nemčiji 75% letošnjega pridelka. V boljših okoliščinah so hmeljarji vnovič že 95% pridelka. V izvoznem prometu plačujejo za hallertauski hmelj 90 do 105 mark, za tettnanski 110—120 mark in za gorski 80—85 mark.

Kupujte domače blago!

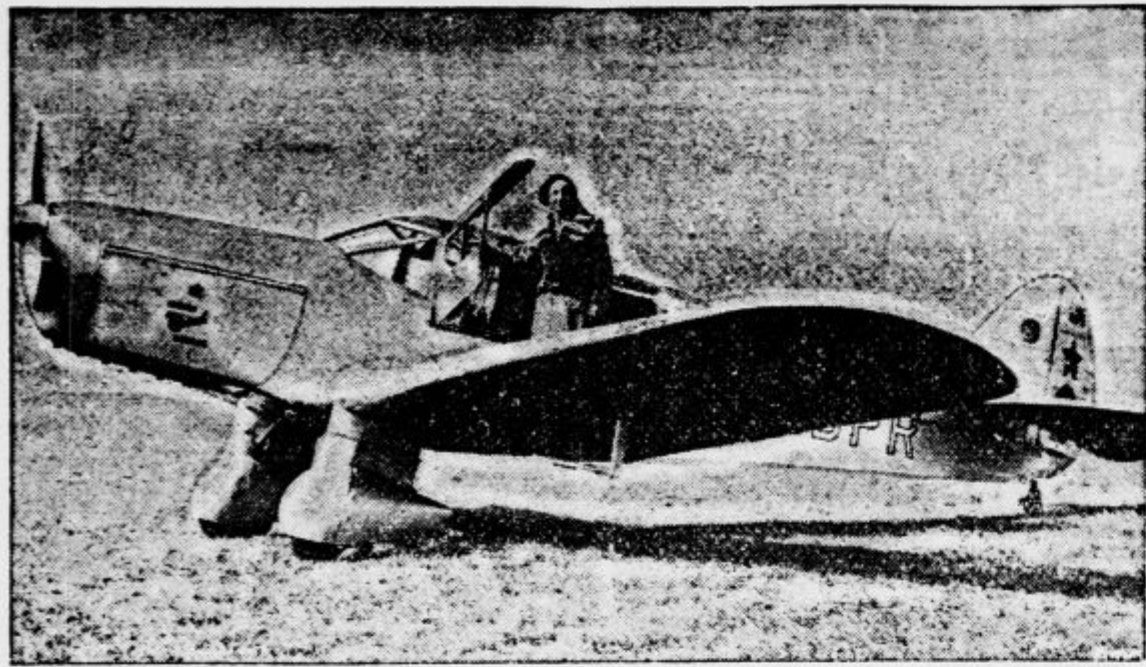
MARTA MRAK
roj. GRADIŠARJEVA
UČITELJICA

Danes v sredo, dne 14. oktobra ob 16. uri jo spremimo od kapelice pri Sv. Križu v prerani grob.

Ljubljana, Ljubno, št. Jurij pod Kumom, Pittsburg, 14. oktobra 1936.

Žalujejoče rodbine:
DRADIŠAR, MRAK, Dr. ARH, Dr. CIBER

Na teh krilih je zmagala

Novozelandska letalka Joana Battanova je srečno prispela v Port Darwin. S tem je postavila nov rekord v samotnem poletu iz Anglije v Avstralijo. Progo je prevozila v 5 dneh, 21 urah in 3 minutah, dočim je znanal dosežanji rekordni čas Avstraleca Broadbanta en dan in 12 minut več

Abesinska vojna brez krinke

Načrt za osvojitve Abesinije je dozorel že 1. 1932

Med tem, ko se neguš še vedno bori za priznanje ostanke svoje avtoritete, se polagoma začnejo dvigati zastori nad zgodovino abesinske vojne. V Rimu je pravkar izšla knjiga »Priprave in prve operacije abesinske vojne, ki jo je napisal maršal de Bono. Knjiga, ki ji je uvod napisal sam Mussolini, pojasnjuje v celoti ducejeve besede, da ima maršal de Bono glavno zaslugo za italijansko zmago.

Načrt za osvojitve Abesinije je dozorel že 1. 1932. General de Bono je bil takrat minister za kolonije in značilno za to, kako malo so se spremenile metode diplomatov iz predvojne dobe, navzlic strašnim naukom svetovne vojne, je dejstvo, da je bil obisk kralja Viktorija Emanuela 1. 1932 v Eritreji, ki so ga razlagali splošno kot gesto miroljubnih in civilizatorskih namenov Italije, že v zvezi z osvojitvenimi nameni te države.

Od 1. 1932. je de Bono vneto proučeval možnosti vojaških operacij v Vzhodni Afriki. Baval se je z vprašanjem gradnje cest in prevoznih možnosti, s prednostni de in ofenzivnih akcij ter je nanatno analiziral verjetnosti vojne. Čeprav je imel italijanski generalni štab težke pomisleke glede težav kolonialne vojne kakor tudi glede možnih zapletljivost v Evropi, se je de Bono energično zavzemal za svoje načrte, pri čemer mu je bil Mussolini močna opora.

L. 1933., ko je začel dobivati načrt abesinske vojne že trdne oblike, je Mussolini maršalu izjavil, da ga je izbral za bodočega vrhovnega poveljnika italijanskih vojskih sil v Abesiniji in da mora biti vsa stvar najkasneje 1. 1936. že rešena. Načrt

so spočetka strogo skrivali, samo de Bono in Mussolini sta vedela zanj. Šele v začetku 1934. so poklicali poveljnika italijanskih vojskih sil v Eritreji in italijanskega vojaškega atašeya iz Addis Abebe v Rim ter ju seznanili s tem načrtom. Potem so se začela prava pripravljala dela, kakor ureditev ceste med Masauo in Asmaro, izboljšanje železniških prog in pristanišč v Italijanski Vzhodni Afriki. De Bono opisuje težave vseh teh del, ki jih je bilo treba izvesti tako, da bi ne zbijale suma.

Zanimivo poglavje obravnava zaupno izmenjavo misli med de Bonom in Mussolinijem v teh letih, ko se je vojna pripravljala. Poleg cenitev italijanskih vojskih sil, ki bi jih bilo mogoče uporabiti za Abesinijo, poleg domnev o morebitnih učinkih v Evropi, dobiš v teh objavljenih pismih in zapisih tudi podrobne analize psihologije neguš in njegovih odličnikov. Na sankcije ni bil pač mislil nobeden izmed obeh mož. Šele zadnje poglavje obravnava začetek prave vojne.

Vojaki namesto vprege

Zanimiva slika z vojaških manevrov avstrijske vojske pri Deutsch-Altenburgu. Pionirska četa vleče top po hribu navzgor

Petnajstkrat je poskusila samomor in vselej doslej smo jo rešili — Drama osamele plesalke in pevke

V Celovcu so našli v njenem bivališču dunajsko plesalko Karolino Strezingerjevo zastrupljeno z veronalom. Spravili so jo v bolnišnico, pa ji ni bilo več pomoči. Ni se ni več zavedla.

V njenem stanovanju so našli rezke iz časnikov, iz katerih je razvidno, da je bila samomor poskusila že petnajstkrat prav v kratkih presledkih. Pravega vzroka za njeno dejanje ne vedo, ker ni ostavila nobenega pisma, zdi se pa, da jo je strla nedavna smrt njenega moža.

Strezingerjeva je imela uspehe kot pevka in plesalka, pa se je poročila z nekim trgovcem, s katerim sta živela v srečnem zakonu. Mož je za kmalu umrl in odleži je postajala čedalje bolj malodušna. Nje ime se

Kakšna bo zima?

Švedski meteorolog Sandström prerokuje vsem dežlam ob vzhodu Atlantskega oceana izredno strogo zimo. Izredno nizke temperature bodo vladale tudi v Srednji in vzhodni Evropi. Svoje napovedi utemeljuje švedski učenjak s svojimi opazovanji v živalskem in rastlinskem svetu. Živali in rastline so napram prihajajočim kozmičnim spremembam dosti občutljivejše nego ljudje. Bitja, posebno nižja, pa se pripravljajo sedaj kakor za izredno strogo zimo. Neke polarne ptice so se letos dosti prej pobelile nego prejšnja leta. Iz takšnih znakov sklepa Sandström, da bo letošnja zima zelo huda.

Prehiter vozač

Da ne poznajo na Holandskem nobenih posebnih obzirov, nam dobro kaže naslednja zgodba, ki se je primerila zaročencu bodoče holandske kraljice, princu Bernardu Lippe-Biesterfeldskemu.

Princ se je pripeljal v Amsterdam, da obišče svojo zaročenko. Na amsterdamskih cestah ni zmanjšal brzine svojega vozila, kakor zahtevajo prometni predpisi, pa ga je prometni stražnik ustavil. Princ se je tudi zares takoj ustavil in povprašal policista, ali mora plačati kakšno globo. Uradnik mu je nato dejal, da velja za prvič samo posvaritev, z vjudnimi, toda odločnimi besedami pa ga je opozoril na to, da ga bo moral v ponovnem primeru prehitre vožnje kaznovati policjskemu sodišču. Princ se mu je za to pojasnilo zahvalil in je obljubil, da se bo v bodoče strogo ravnal po strogih holandskih prometnih predpisih.

Beračev harem

Policija v Moravski Ostravi je prišla berača Jožefa Pospisila, ki ga je poznalo vse mesto. Mož je znal s svojo razcapano obleko in svojim vedenjem zbujati sočutje meščanov povsod v mestu. Na policiji je moral priznati, da je postal z beračenjem bogat. Ima celo vrsto hranilnih knjižic, ki se glasijo na visoke zneske in je celo hišni posestnik. Razen tega pa je ljubljenec — žensk. Ugotovili so, da je imel razmerje kar s štirinajstimi ženskami. Bil je seveda velik kavalar in je ta harem vzdrževal z bogatimi darovi. Sedaj so ga izročili kazenskem sodišču.

70 let sta že poročena

V Pannecotu na Francoskem so z veliko slavnostjo počastili zakonca Martinova, ki sta poročena že 70 let. Jean Martin šteje 94 let, njegova žena pa 91. Oba sta še zelo čila in zdrava.

Povratek mrtvega raziskovalca v domovino

V Rejkjaviku vkrcavajo krsto s truplom tragično preminulega dr. Charcota na ladjo »Aude«, ki bo potem krenila proti Franciji

O upnikih

Nazori in izkušnje ameriškega finančnika

Neki znani newyorški finančnik je imel pred kratkim predavanje, v katerem je dejal med drugim:

Če napraviš kakšen dolg, boš vedno previden s svojim upnikom. Meni bi šlo nekoč kmalu prav slabo, ker nisem na to dovolj pazil. Takrat so letaji padali, pa sem ujel govorice, da je neki bankir, ki sem mu bil dolžan lepo vsoto, v težavah. Stopil sem k njemu in mu dejal naravnost: Slišal sem, da stojite slabo. To ni dandanes noben čudež. Jaz na sem vam dolžan 100.000 dolarjev. Povejte mi odkrito, ali mi še jamčite za to vsoto, ker bi vam jo drugače poravnal. Ban-

kir se je zasmel, kakor sedaj vi, moji poslušalci. Smatral me je za norega in mi dejal, da je vse v redu. Mojega položaja kot dolžnika pač ni razumel. Ko je dva tedna pozneje svoje podjetje vendarle zaprl, sem načine. Pred konkurzom bi bil jaz lahko vse uredil na miren način in bi si s tem pa imel največje težave z upraviteljem konkurzne mase, ki me je nadgledoval na vse prihranil mnogo stroškov in jeze. Sedaj pa vedno pazim na to, da so moji upniki tudi zanesljivi. Nihče naj bi ne pretiraval svojega položaja, ne dolžnik ne upnik. Šele tedaj je kupčija lahko zdrava.

Golob mu je prinašal jestvine, ljubici pa je odnašal vojakeve pozdrave...

V Hebu na Češkem služijo vojake večnoma kmečki sinovi iz Slovaške. Ti imajo navado, da prinašajo s seboj večje ali manjše zaboje, polne vsakovrstnih dobrot, ki jim jih je pripravila skrbna mati, da se bodo lažje privadili vojaškemu življenju.

Z rekruti, ki so prispeli v mesto prve dni tega meseca, je prišel tudi mlad Slovak, ki je imel s seboj prav ogromen zaboj. Pa to ni med njegovimi tovariši zbudilo nobene

pozornosti, pač pa to, da ni hotelo biti zaloge v zaboji nikoli konec, čeprav se je mladi vojak prav pridno smukal okoli njega. Njihovo pozornost je končno zbudilo tudi to, da je fant vsa večer vzel nekaj iz zaboja, zavil v ruto in odšel na dvorišče. Pa so sklenili, da bodo malo pogledali, kaj bi to bilo.

Nekega večera so se splazili za njim. Menili so, da je kakšna klobasa ali kaj podobnega, pa so se začudili, ko so zagledali, da je golob pismoša, ki ga je mladi vojak nežno pobožal in ga špusil potem v zrak. Golob je letal k njegovemu dekletu in ji odnašal njegove pozdrave, od dekleta pa se je vračal vedno s kakšnim priboljškom...

Ladja na brezžični pogon

Pred nedavnim so se vršile v šolskih vodah velike strelne vaje angleške vojne mornarice. Pri tem niso streljali samo na plavalne tarče, temveč tudi na izranžirano vojno ladjo »Centurion«, ki so jo krmarili s pomočjo brezžičnih valov. O uspehih teh vaj ne poročajo nič podrobnejšega. Ljudje pa govorijo, da so uporabljali med drugim 36-centimetrske topove, ki so sposobni ustreliti dvakrat na minuto, kakor se je brzina streljanja sploh povečala. Tudi sigurnost za detkov je silno naraščala. Tako so »Centurion«, čeprav je plul s polno paro, zadeli večkrat že po prvih streljih.

BOGASTVO IN MODROST

Kaj je boljše: biti bogat ali moder? S tem vprašanjem so se bavili mnogi modrijani starega veka. Aristip je nanj odgovoril tako-le: »Modrost je boljša, kajti modrijan pozna svoje potrebe, bogatin pa ne.« Simonides pa je menil: »Bogastvo je vendarle boljše, kajti modrijane vidim pred vrati bogatinov, pred vrati modrijanov pa bogatinov ne vidim.«

Alcazarski list

Neki portugalski zbiralec je plačal okrog 10.000 Din za komplet lista »Alcazar«, ki so ga izdajali španski kadeti med obleganjem stare trdnjave po rdečih miličnikih.

Roman plemenitaškega igralca Namesto v diplomacijo je šel h gledališču

V londonski družbi govore mnogo o ljubezenskem romanu mladega angleškega plemenitaša igralca. Ta roman se je končal pravkar s srečnim zaključkom, namreč z objavo zaroke.

Sir Basil Bartlett se je vzgajal v Reptonu in Cambridgeu, pa bi se moral posvetiti diplomatskemu poklicu. Ko je pa med vsesučilskimi študijami nastopil na nekem diletantskem odru, se ga je igralska umetnost tako dojmila, da je klenil postati igralec. Mladi baronet je potem nastopal na raz-

nih londonskih odrih in je imel velike uspehe. Tu se je seznanil z mlado igralko Mary Malcolmovo. Njena mati je hči slovite igralkice Lily Langtryjeve, ki jo je kralj Edvard VII. posebno cenil. Dal ji je naslov lady de Bath. Mary Malcolmova, ki šteje danes 18 let, je podedovala igralski talent svoje babice. Nastopila je prvič šele v letošnji pomladi, a so tako postali pozorni nanjo. Obetali so ji veliko umetniško kariero. V bodoče hoče mlada dvojica skupaj nadaljevati igralsko kariero.

Loterija — v zraku

Uničevanje vran in kavk v Kanadi

Velika ozemlja Kanade trpijo zelo zaradi velikanskega števila vran in srak. Oblasti so že ponovno pozvale prebivalstvo, naj bi začelo uničevanje proti tem škodljivkam, pa uspeh je bil kaj pibel. Vlad je zato sedaj segla po drugem pripomočku. Lov na te ptice je namreč združila z loterijo. V raznih delih dežele so ujeli 856 nezadržanih ptic, jih opremili z oštevilčenimi

obročki in potem spet izpustili. Vlada je istočasno naznanila, da bo tistim, ki bodo ujeli kakšno izmed teh obročanih ptic, plačala v znesku kakšnih 50 Din do Din 30.000. Sedaj si lahko mislimo, da preži vsako lastnik puške na vrane in srake ter jih strelja v sladkem upanju, da ga bo doletela izdatna nagrada. Žrtve pa so tu v prvi vrsti seveda neobročane ptice.

Injekcije zoper tremo

Slušatelj havardskega vseučilišča v Ameriki so dobili pravico, da si dajo pred izpiti vbrizgniti pripomoček zoper tremo. Gre za snov, ki učinkuje pomirjevalno, posebno na srce in utrip. Tudi prebavila, ki neposredno pred izpiti pogostoma trpe, se po teh injekcijah pomirijo.

Zverinski umor

V madžarskem kraju Szent Lőrinczkata je 46letni brivec Friderik Nowolny umoril Elizabeto Bartovo, ki je živela z njim v skupnem gospodinjstvu, na zverinski način; najprej jo je zadavil, potem ji je z britvijo odrezal glavo, truplo pa razkosal in ga potem sežgal.

Diplomatski formalizem

O italijanskemu poslaniku v Rimu Grandiju so poročali, da je premeščen in da ga bo zamenjal na dosedanjem mestu Rafaele Guraglia. Nenadno pa poročajo, da je Grandi po obisku zdravnikov v Italiji odpotoval spet v London. Ostane torej na svojem mestu. Hava pa ve poročati zanimivo stvar o ozadju te Grandijeve vrnitve na Angleškem.

Imenovanje novega poslanika za London se je zgodilo namreč zato, ker je bil istočasno zaprosil za zameno tudi angleški poslanik v Londonu sir Eric Drummond. Pri tem pa je prišlo do težav v zvezi s sestavo poverljivih listin. Fašistična vlada je namreč doslej brez nadaljnjega sprejemala poverljive listine, ki so bile naslovljene na »kralja Italije«. Tokrat pa je odločno zahtevala, naj se naslovijo na »kralja Italije, cesarja Abesinije«. Angleži se niso hoteli vdati in ta spor je preprečil spremembo poslanikov v Italiji in Angliji.

Zadnji veliki vezir

V Carigradu je umrl v starosti 95 let Tefik paša, zadnji sultanov veliki vezir. Izviral je iz starega kavkaškega knežjega rodu in je bil najprvo vojak, potem diplomat. Od 1. 1895. do 1905. je bil turški poslanik v Berlinu, potem do 1909. turški zunanji minister. V aprilu 1909., tik pred mladoturško revolucijo, ki je vrgla sultana Abdula Hamida, je postal veliki vezir, turški ministrski predsednik. Nato je bil poslanik v Londonu do decembra 1914., ko je Turčija stopila v vojno. V oktobru 1918. je bil v drugič, v oktobru 1920. pa v tretjič veliki vezir. Bil je tudi zadnji ministrski predsednik sultanata.

Na zemljo je padel in zgorel

Sestreljen aeroplan španske vlade tik za madrijsko fronte

Edini, ki se je rešil živ

Gonidec, častnik s potopljene francoske ekspedicijske ladje »Pourquois Pass«, se je te dni vrnil domov in se je izkrcal v Brestu.

ANEKDOTA

Tristana Bernarda so telefonično pozvali na obed: »Halo... Veste mojster, poklical sem vas, ker bi hotel zvedeti, ali ste prejeli moje vabilo.« — »Da, zelo ljubeznivo od vas...« — »Čakamo že na vas. Saj pridete?« — »Ne, ne, hvala lepa...« — »Kako? Ali niste prosti?« — »To že... ampak...« — »Ampak?« — veste, nisem lačen.«

VSAK DAN ENA

»Janez. Janez. kako te imam rada!...«
»Janeza imaš rada?«
»Kaj ni danes četrtek, ko pride na sestanek Janez?«

(Dansk: Familie Blad)

Sport

SK Ilirija in SK Ljubljana

Stališče odbora SK Ilirije

Prejeli smo in objavljamo:

V zvezi z notranjimi nesoglasji v SK Ljubljani se širijo govorice, da boče SK Ilirija zopet ustanoviti nogometno sekcijo, v katero naj bi vstopili predvsem igralci in člani, ki so nezadovoljni z razmerami v SK Ljubljani. Upravni odbor je sklenil objaviti, da za take govorice ni dal nobenega poudarja ter podaja članstvu in sportni javnosti naslednje informacije:

Razpust nogometne sekcije SK Ilirije so povzročile pomladi po eni strani znane nesportne razmere, lokalne in splošne, pod katerimi se nogomet vedno bolj oddaljuje od sportne ideje; v tem pogledu je posebno prizadela nogomet SK Ilirije uvedba profesionalizma na zimski skupščini JNS, ukinitve državne lige potem ko se je Ilirija zanj kvalificirala na zelenem polju ter s tem v zvezi zopetna popolna podreditve kluba sovražnemu LNP. Po drugi strani so privedle do razpusta izguba igrišča in finančne težkoče, zaradi katerih klub enostavno ne bi več mogel nositi vsakoletne visoke pasivnosti nogometne sekcije brez nevarnosti, da propade ves klub in vse njegove sportne naprave. Seveda so doprinesle k temu svoj delež tudi pretirane takse na sportne prireditve, ki zadržujejo sploh ves razvoj našega sporta.

Z ustanovitvijo posebnega nogometnega kluba SK Ljubljane, se je našel relativno dovoljen način za ločitev nogometne sekcije od kluba. Zato je SK Ilirija moralno in materialno podpirala ustanovitev SK Ljubljane, kolikor je le mogla ter pomagala, da je novi klub lahko takoj začel s smotrenim delovanjem in dosegel mesto med vodilnimi klubi v državi. Upravni odbor SK Ilirije je želel, da postane novi klub resnično močan reprezentant Ljubljane, v katerem bo mesta za vse pristaje kvaliteta nogometa in ki bo sposoben privedi naš nogometni sport preko sedanjih težkih časov in prilik do srečnejših dni. Zraven naj bi se z ustanovitvijo SK Ljubljane končno izločile medklubske borbe, zaradi katerih sta tako zelo trpela ugled in kvaliteta celokupnega slovenskega sporta. Iste cilje so imeli v očeh ostali ustanovitelji novega kluba. Tudi sedanji vodje SK Ljubljane se gotovo zavedajo nalog, zaradi katerih je bil klub ustanovljen ter bodo pač napravili vse potrebno za konsolidacijo svojih vrst in proti temu, da bi se odbil del članstva.

Razmere, ki so povzročile razpust nogometne sekcije SK Ilirije in ustanovitev SK Ljubljane so do danes niso spremenile in se v doglednem času predvidoma ne bodo spremenile. Zato za SK Ilirijo absolutno ni razlogov, da bi znova ustanovila nogometno sekcijo. Nasprotno, upravni odbor stoji na stališču klubovega februarkega obnove zboru, da nogomet v svoji sedanji obliki

ORION 22

- Luksuzni dvocevni sprejemnik
- Reprodukcijska brez primere, zlasti na kratkih valovih
- Dinamični zvočnik z eksponencialmembrano
- Velika v celoti vidna skala
- Najnovejše TUNGSRAM elektronke
- Zelo nizka cena, prodaja tudi na dolgoročna odplačila

ORION RADIO

RADIO r. z. z o. z., Ljubljana - RADIOVAL, Ljubljana-Celje - Josip WIPPLINGER, Maribor

M. KRAŠOVEC, Jesenice - I. GUČEK, Hrastnik - J. KLENOVŠEK, Trbovlje - ST. ENGELSBERGER, Tržič - J. OGRIZEK, Novo mesto.

negativno vpliva na ostale, idealne sportne panoge v klubu. Razen tega mora upravni odbor tudi zastaviti svojo delavnost za sanacijo klubovega gospodarskega stanja, kar pa zahteva zmanjšanje izdatkov na vsej črti.

UPRAVNI ODBOR SK ILIRIJE.

Kolesarski klub „Peca“ na delu

V Prevaljah deluje že nekaj let kolesarski klub „Peca“. Prvi dva leti je bil v javnosti docela neznan in se nikakor ni mogel povzpeti iz mrtvila kljub dobrim imenovanjem funkcionarjev. Šele letos je opogumljen stopil na plan ter pričel prirejati klubske dirke. Tako danes lahko rečemo, da je porodna kriza minila in stopa klub vzporedno z vsemi organizacijami v kraju. Z nastopi v javnosti si je klub pridobil mnogo onih, ki so omalovaževali sport na deželi. V letošnjem letu je bilo prirejenih več hitrostnih dirk, dirka z zaprekami in polževa dirka. Višek pa je dosegel novi odbor s prireditvijo dirke za prvenstvo koroske kolesarske župe, ki se je vršila dne 4. t. m. v Prevaljah v seniorski in juniorski skupini. Udeležba dirkačev je bila presenetljiva, kakor so bili častni tudi doseženi rezultati. V seniorski skupini je naš klub zasedel drugo in tretje mesto. Prvo mesto in naslov prvaka KKZ je dobil Gornjak član „Mislina“, prvak „Peca“ za leto 1936 pa je Persoh Ivan. Da pa je bila tudi vsa rešja prireditve krita, gre zahvala g. Plešničarju Emilu, ki je preskrbel, da je trdka Bata toliko darovala v blagu in gotovini. Zasluga pa gre tudi g. Cajniku Vinku, ustanovitelju KKZ, ki se je dirke tudi udeležil kot vozač. Sedaj se pričinja mrtva sezona na terenu, pa smo prepričani, da bodo agilni od-

borniki poiskali koristnega dela in vse pripravili za novo sezono.

V nekaj vrstah

Nedeljski izidi ligaških prvenstvenih tekem so precej prekrizali račune nogometnim učenjakom, ki so se šele zdaj prav zavedli, kako velika so bila presenečenja te nedelje. Menda se še ni zgodilo, odkar se na področju LNP peha jo za nogometno žogo, da bi listi tako hvalevredno pisali o naši ljubljanski enajstotnici, kakor to pot. Beograjsko „Vremec“ je svoja razmotrivanja naslovilo značilno „Oulsideerji so se pretvorili v favorite“, v katerih pravi med drugim: „Po četrtem kolu se ne more več reči, da so Slavija iz Sarajeva ter Bask in Ljubljana samo pretendenti ali aspiranti za naslov državnega prvaka. Kajti oni so več: Pravi in resni favoriti. To velja posebno za Slavijo in Ljubljano, o katerih ni nihče pričakoval tako dobrih nastopov v tem tekmovanju. Posebno pozornost je obrnila nase Ljubljana, ki je izvajala tri točke tudi izven Ljubljane. Oni dve osižešči, se je mislilo, da sta bili slučajni, toda ta, ki so jo utrgali „purgarjem“, je bila res težka. Kot pravega in resnega favorita čaka torej SK Ljubljano to nedeljo dolgoletni favorit BSK. Dobro je, da je zdaj vsaj v Ljubljani!

Prva finalna tekma za jugoslovenski pokal bo 25. t. m. v Zagrebu. Finalista tega „elitnega“ tekmovanja sta, kakor znano, Jugoslavija in Gradjski.

Na svojih tleh v Krškem je SK Krško, lanski prvak Posavja, izgubilo tudi drugo prvenstveno tekmo z Radečami z 1:3 (1:2). Radeče so pokazale velik napredek in so zdaj zasluženo na čelu tabele.

Izredna glavna skupščina Gorenjske zimske sportne podzveze se bo vršila dne 18. 10. t. l. ob 14.30 v hotelu „Paare“ na

Jesenicah s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila, 2. Volitev novega uprav. odbora, 3. Tekmovalni program za sezono 1936/37. Prosimo, da se radi izredne važnosti te skupščine udeležijo po svojih opolnomočenih zastopnikih vsi klubi GZSP. Opozorjamo, da imajo pravico do glasovanja samo oni delegati, ki bodo imeli pravilno izpolnjeno „pooblastilo“ izstavljeno od kluba, katerega bodo zastopali. Smuk!

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Drevo ob pol 19. bo v klubski sobi v kavarni „Evropa“ važen in za vse sekciješko članstvo nujno obvezen sestanek z razgovorom o lahkoatletskem dnevu, ki bo definitivno v nedeljo 18. oktobra. Seniorji in juniorji naj gotovo pridejo na sestanek vsi. Načelnik.

Ovomaltine centrala v Berlinu — zbirališče odličnih sportnikov. V Ovomaltine centrali za preskrbo v Berlinu je bilo ves dan do poznega večera zelo živahno. Tukaj so se sestajali sportniki vseh narodov, Afričani, Američani, Angleži, Indijci, Sincarji, Francozi, Jugoslovenci i. t. d. Tukaj ste lahko slišali najrazličnejše jezike in tukaj se je običajno tudi začel razgovor med temi sportniki. Čeprav so bili včasih različnega mnenja o uspehih in kritiki posameznih atletov, ujemali pa so se v eno, da je Ovomaltine odlična za sportnike, ker ne preobremenjuje želodca, je lahko prebavljiva ter krepi in daje novo moč. Ti sportniki so prišli v Ovomaltine centralo, da bi se bolje spoznali Ovomaltino. Čeprav vsi ti trenirajo različno, mora njihova hrana vendar ustrezati gornji svrhi. Zato tudi vsi jemljejo Ovomaltine. Neki angleški lahkoatlet je napisal v tujsko knjižo Ovomaltine centrale naslednjo značilno pripombo: „Berlin je zgradil olimpijski stadion, Ovomaltine pa ustvarja atlete.“

**Vašim lasem
je potreben**

Silvikrin

Koncentrirana naravna hrana za lase

Silvikrin prepreči izpadanje las, pospešuje rast las ter odpravi kožo na glavi. Prihaj iz gline preko noči, lasje pa dobijo sijaj, zdravje, mladost in lepoto.

Se je neopodena potrebščina vsakega umivalka.

Silvikrin

oživlja lasno rast

V nedeljo, dne 11. oktobra 1936 zvečer je tragično preminula v Starem trgu ob Kolpi gospa

Marta Mrak

učiteljica.

Vsa jugoslovenska narodna javnost je globoko pretresena ob žalostni tragediji učiteljice.

Jutri v sredo, dne 14. oktobra ob 16. uri se bomo zbrali ob kapelici pri Sv. Križu, da spremimo truplo nacionalne delavke k večnemu počitku.

Njen spomin ostane nepozaben!

Ljubljana, 13. oktobra 1936.

Nacionalna Ljubljana.

